

ghurra's

Goden uit de Himalaya

Nepalese volkskunst

Nepal is een fascinerend land met een indrukwekkende natuur, eeuwenoude tradities en rituelen, een amalgaam van etnieën, standen en kasten en met een smeltkroes van religies: hindoeïsme, boeddhisme, saktisme, tantrisme en sjamanisme. Het centrum van de Nepalese geschiedenis en cultuur ligt in de Kathmandu-vallei. Vanuit de hoofdstad Kathmandu zijn de besneeuwde toppen van het Himalaya-gebergte te zien, de verblijfplaats van hun goden.

TEKST: ANNEMIE DE GENDT - FOTO'S: PETER MAES, FERRY HERREBRUGH

De tentoonstelling *Ghurra's. Goden uit de Himalaya. Nepalese volkskunst* getuigt van de culturele verscheidenheid en de religieuze rijkdom van het laatste hindoeïstische koninkrijk in de Himalaya. Een confrontatie met Nepal is onontkoombaar een confrontatie met de religies van het land. Hindoeïsme en boeddhisme hebben eeuwenlang naast elkaar bestaan en daarbij de oude sjamanistische denkbeelden opgenomen. Religie is onlosmakelijk verbonden met het dagelijkse leven van de Nepalezen.

Centraal in de tentoonstelling staat een nooit eerder getoond voorwerp: de ghurra of karnstokhouder. Al eeuwen gebruiken de Nepalese bergbewoners dit voorwerp om de melk te karnen en zo boter te vervaardigen. Dit dagelijks ritueel steunt op een eeuwenoude hindoeïstische mythe, de Samudra Manthana: het karnen van de oeroceaan door goden en demonen. Melk, boter en in het bijzonder geklaarde boter (ghi, ghee) zijn essentiële producten die bijna altijd vereist zijn in religieuze ceremoniën.

Ghurra's symboliseren verschillende goden en godinnen van het hindoeïstische pantheon: Devi, Vishnu, Shiva, Ganesha, Indra, ...of verbeelden op een figuratieve manier diverse aspecten van het traditionele landelijke leven in Nepal.

De karnstokhouders worden, samen met een schat aan Nepalese godenbeelden, tentoongesteld in een gesimuleerd tempelcomplex. In het profane gedeelte bevindt zich een

traditionele Nepalese woning met huisaltaar en een voorstelling van het karnproces. Traditionele schilderijen worden door Mithila-vrouwen van Janakpur, Nepal, uitgevoerd op de muren. Het sacrale gedeelte van het tempelcomplex wordt gevormd door een ommuurde binnenruimte (Mandapa) en vier tempeltjes waarin klassieke Nepalese beelden zijn opgesteld van de 6de tot de 16de eeuw: Panchamukha-Lingam, Harihara, Bhairava en Indra. De confrontatie van de klassieke Nepalese godenbeelden met de Nepalese volkskunst leidt tot de vaststelling dat er een symbolische convergentie bestaat tussen beide kunstvormen die gebaseerd zijn op een gemeenschappelijk religieus concept.

> GHURRA'S. GODEN UIT DE HIMALAYA
NEPALESE VOLKSKUNST

van 28 augustus tot 30 november 2004

Stadsfeestzalen Leopold II-laan 67 9100 Sint-Niklaas

Openingsuren:

di, wo, do en za: 14 – 18 uur; vr: 14 - 22 uur

zo: 10 – 18 uur en op afspraak: Tel.:03-766.57.13

Toegangsprijs:

Individuele bezoekers 5 EUR

Groepen (vanaf 15 personen), gepensioneerden: 3 EUR

Scholen buiten Sint-Niklaas: 2 EUR ◊ Scholen Sint-Niklaas: 1 EUR

Kansenpas: 2,5 EUR ◊ kinderen tot 6 jaar: gratis

Rondleidingen door indologen: (max. 20 personen): 40 EUR, nocturnes 60 EUR

Reservatie noodzakelijk.

De tentoonstelling brengt niet alleen een beeld van het religieuze leven in Nepal. Omheen het sacrale en stille hart van het cultuurproject worden tal van activiteiten geprogrammeerd die met de Nepalese cultuur en de hedendaagse Nepalese samenleving te maken hebben. Concerten, dansvoorstellingen, films, fototentoonstellingen, reisreportages, culinaire proeverijen, studiedagen,... zullen van september tot eind november 2004 in Sint-Niklaas zorgen voor een verrijkende confrontatie met het Nepal van vandaag.
reservatie noodzakelijk: Tel: 03-766.57.13

> LEZINGEN

7 EUR, bezoek aan de tentoonstelling inbegrepen
abonnement voor alle lezingen: 40 EUR

Donderdag 2 september 2004 om 20 uur

Gesprek met Mithila-vrouwen over hun traditionele leven

Moderator Sarah Kumar-De Backer, indologe

Donderdag 9 september 2004 om 20 uur

Dr. Michel Vreugde, voorzitter Belgium Nepal Friendship Association v.z.w., Antwerpen

Natuur en cultuur buiten de Kathmandu-vallei

Donderdag 30 september 2004 om 20 uur

Prof. Dr. Hendrik Pinxten, cultuurwetenschappen en antropologie, Universiteit Gent

Goddelijke fantasie in artefacten

Donderdag 7 oktober 2004 om 20 uur

Prof. Dr. Frank Van Den Bossche, indologie, Vakgroep Talen en culturen van Zuid- en Oost-Azië, Universiteit Gent

Boter en ghi, voer voor goden

Donderdag 14 oktober 2004 om 20 uur

Paul De Smedt, industrieel ingenieur, auteur van Divine support. Ghurra's, wooden churning-rod holders from Nepal

Ghurra's, functie en symbolische betekenis

Donderdag 28 oktober 2004 om 20 uur

Drs. Ben Meulenbeld, conservator Zuid-Azië, KIT Tropenmuseum Amsterdam

Leven tussen de goden: rijkdommen van de Nepalese koningssteden

Donderdag 4 november 2004 om 20 uur

Valerie Delaey, lic. kunstgeschiedenis, vakgebied kunst en cultuur van India

Het tantrisme in India en Nepal

Catalogus: 25,00 EUR

Ingericht door het Stadsbestuur en het Cultuurcentrum Sint-Niklaas, m.m.v.

Ambassade Nepal, Brussel - Etnografisch Museum, Antwerpen - Universiteit, Gent - KIT Tropenmuseum Amsterdam - BIKAS Belgium Nepal Association v.z.w. - Belgium Nepal Friendship Association v.z.w., Antwerpen

NICK HANNES

Donderdag 18 november 2004 om 20 uur
Jan Raymaekers, Centrum voor Agrarische Geschiedenis
Het karnen van melk in Vlaanderen. Dromen van melk-meisjes

Donderdag 25 november 2004 om 20 uur
Jan Van Alphen, indoloog, conservator Etnografisch Museum, Antwerpen
Traditie en mythe in het hindoeïsme

> CONCERTEN

Zaterdag 2 oktober 2004 om 20 uur
Concert van klassieke Indiase muziek
Kaushiki Chakrabarty, zang en tampura
Pandit Samar Saha, tabla en harmonium
15 EUR, bezoek aan de tentoonstelling inbegrepen, 2,5 EUR kansenpas

Donderdag 21 oktober 2004 om 20 uur
Volksmuziek uit Nepal
10 EUR, bezoek aan de tentoonstelling inbegrepen,
2,5 EUR kansenpas

> FILM

Donderdag 23 september 2004 om 20 uur
Lezing: Verhalen (be)leven door Sarah-Kumar De Backer, indologe
Met voorstelling van een film met een mythologisch en documentair karakter
10 EUR, bezoek aan de tentoonstelling inbegrepen

> RESTAURANT

Voor bijzondere gelegenheden en op aanvraag wordt Nepalese gastronomie aangeboden. 10 EUR
In samenwerking met 'Nepal catering in Belgium', Brussel. Reservatie noodzakelijk.

> NEPAL WEEK-END

Zaterdag 18 en zondag 19 september 2004
Ingericht door Bikas Belgium Nepal Association v.z.w., een vereniging die zich uitsluitend richt op ontwikkelingssamen-

werking met Nepal, vorming en niet-commerciële toeristische informatie over Nepal

7 EUR, bezoek aan de tentoonstelling inbegrepen

Zaterdag 18 september van 14 tot 17 uur:

voordrachten en activiteiten rond trekking in de Himalaya

Zondag 19 september van 12 tot 17 uur:

voordrachten en activiteiten rond Nepal: cultuur, gastronomie, ontwikkelingssamenwerking

van 12 tot 14 uur: Nepal culinair: een Nepalees menu wordt aangeboden aan 15 EUR

Reservatie Nepal culinair vereist vóór 12 september 2004: 03-324.13.26

Voor meer info over programma Nepal week-end: 03-324.13.26

Algemene info: Annemie De Gendt, Wim Bals

E-mail: annemie.degendt@sint-niklaas.be

Tel.: 03-766.57.13

Fax: 03 766.67.38

www.ccsint-niklaas.be

www.sint-niklaas.be

> ABC-NEPALSTUDIO

Van 4 oktober tot 28 november 2004

Een organisatie van het Stadsbestuur en het cultuurcentrum van Sint-Niklaas in samenwerking met Art Basics for Children, Brussel en Kaho Sint-Lieven, Sint-Niklaas.

Het interactief atelier voor kinderen vanaf 6 jaar en families is afgestemd op de verschillende thema's van de tentoonstelling: religie, traditionele kunst en cultuur van Nepal. Bijzondere accenten worden gelegd op het dagelijkse leven van de rurale Nepalese bevolking.

Schoolrondleidingen: telkens op ma, di, do en vr van 9.30 tot 12 uur en van 13 tot 15.30 uur: 5 EUR/ kind

Familierondleidingen: telkens op zo van 14.30 tot 17.30 uur, kinderen: 4 EUR, volwassenen: 6,50 EUR

Kinderatelier in de herfstvakantie

info en reservatie: Patricia Huyghe, 03-780.36.91, patria.huyghe@sint-niklaas.be